

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **M. S.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2016, č. j. KUJCK 33250/2016/ODSH, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 9. 2016, č. j. 54 A 2/2016 – 31,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 9. 2016, č. j. 54 A 2/2016 – 31, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl rozhodnutím Magistrátu města České Budějovice (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 2. 12. 2015, č. j. Spr. přest. 7757/15/Bo, shledán vinným ze spáchání přestupku z nedbalosti podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v rozhodném znění. Tohoto přestupku se měl dopustit tím, že dne 4. 10. 2015 řídil po silnici I. třídy č. 03 ve směru jízdy od obce České Budějovice na obec Tábor motorové vozidlo značky Kia Sorento, přičemž mu byla naměřena a zadokumentována silničním radarovým rychloměrem rychlost 149 km/h (po odečtení odchylky byla výsledná rychlost 144 km/h), a to v úseku, kde byla povolena rychlost

90 km/h. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí poté Krajský soud v Českých Budějovicích v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) také zamítl. Krajský soud shledal, že místo spáchání přestupku bylo ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně specifikováno dostatečně srozumitelně. Nepřisvědčil námitce, že výrok rozhodnutí nemá oporu v podkladech, neboť po ověření údajů prostřednictvím internetového portálu www.mapy.cz dospěl k závěru, že podoba fotografie uvedená v záznamu přestupku nevzbuzuje důvodné pochybnosti o místě měření, které s určitostí není odlišné od místa uvedeného ve výroci rozhodnutí obou správních orgánů. Na základě GPS souřadnic uvedených v úředním záznamu prostřednictvím téhož internetového portálu ověřil, že nelze prokázat, že by měření rychlosti proběhlo v zatáčce, jak tvrdil žalobce. Naopak pokládal za zřejmé, že měření proběhlo v přímém úseku silnice, a tudíž bylo v souladu s návodem k obsluze rychloměru. Nadto se ztotožnil s žalovaným v tom, že definice zatáčky v návodech k obsluze je pouze informativní. Pokud byla rychlost vozidla rychloměrem zaznamenána, pak muselo být měření v souladu s návodem. Podotkl také, že měřicí zařízení se vždy musí nacházet mimo jízdní pruh a měření je nutné provádět z pozice šikmo směrem k vlastní dráze měřeného vozidla. Úvahy žalobce o postupu rozporném s návodem k obsluze označil za spekulativní. Nesouhlasil ani s tím, že vágní specifikací místa spáchání přestupku ve výroku správního rozhodnutí bylo zasaženo do žalobcova práva na obhajobu. Námitku nezákonnosti důkazu získaného v rozporu s právními předpisy také neshledal důvodnou, neboť rychloměr splňoval všechny zákonné požadavky a byl řádně ověřen. Výměna pneumatik vozidla nemá dle krajského soudu za následek nutnost nechat rychloměr ověřit/kalibrovat. Nad rámec nutného odůvodnění krajský soud dodal, že žalobce bezprostředně poté, co byl zastaven policejní hlídkou, prohlásil: „*Chvátal jsem do práce*“ a vědom si svých práv podepsal oznámení přestupku.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Předně namítá, že ve výroku správního rozhodnutí nebylo dostatečně určité vymezeno místo protiprávního jednání. Názor krajského soudu, že se z výroku jednoznačně podává, za který přestupek byl postižen, aniž by byl zaměnitelný s jiným, nepokládá stěžovatel za správný. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 80/2014 se dovolává zásady legitimního očekávání a konstatuje, že pokud uvedení silnice a název obce dle judikatury nepostačuje, tím spíš nemůže stačit uvedení silnice a katastrální území. Krajskému soudu dále vytýká, že ověření skutečností dle portálu www.mapy.cz měl provést při jednání, neboť šlo o dokazování. Námitku neshody místa na fotografii z rychloměru založené ve spisu s místem měření dle souřadnic GPS uvedených ve spisu krajský soud odmítl s tím, že místo měření se shoduje s místem uvedeným ve výroku – žalobní námitku tedy nevyvrátil. Konstatování krajského soudu, že přepočítání GPS souřadnic S-JTSK na stupně severní šířky a východní délky nemusí být zcela přesný, pak stěžovatel pokládá za spekulativní a nepodložené. Krajský soud souhlasil se stěžovatelem v tom, že v místě údajného měření jsou jízdní pruhy odděleny podélnou čarou souvislou,

pokračování

doplněnou podélnou čarou přerušovanou, neshodl se s ním však na tom, že podle fotografie byl stěžovatel změřen v místě, kde jsou jízdní směry odděleny dvojitou podélnou čarou souvislou. Stěžovatel má však za to, že na fotografii lze vidět právě dvojitou podélnou čaru souvislou.

[4] Stěžovatel dále uvádí, že výsledek měření neprokazuje skutečnou rychlost pohybu vozidla, jelikož rychlost byla měřena v rozporu s návodem k obsluze, neboť bylo měřeno v zatáčce. Za zatáčku přitom lze dle návodu pokládat jakýkoli úsek komunikace, kde je rádius zakřivení menší než 1600 m. Úsek, kde bylo měřeno, podle fotografie z rychloměru přímý nebyl. Že měření neproběhlo v zatáčce, ověřil soud dle GPS souřadnic prostřednictvím portálu www.mapy.cz. Stěžovatel však nedovozoval závěr o nepřímosti úseku komunikace z GPS souřadnic, ale na základě fotografie z rychloměru. Tvzení krajského soudu, že stěžovatel nepřímost úseku neprokázal, oponuje stěžovatel tím, že k žalobě přiložil fotografii z rychloměru doplněnou náčrtem, z něhož se jednoznačně podávalo, že krajní čára komunikace nebyla přímá, ale obloukovitá. Krajský soud však opomenul při svém hodnocení předloženou fotografii se znázorněnou přímkou zvážit. Stěžovatel nadto považuje tvrzení krajského soudu o neprokázání nepřímosti úseku silnice za nemístné, podstatné totiž je, že správní orgány neprokázaly opak. Zatímco správní orgány vycházely z toho, že měřeno bylo na rovném úseku, stěžovatel prokázal, že měření proběhlo v zatáčce. Zda měla zatáčka rádius větší než 1600 m či menší, je pochybností o správnosti provedeného měření. Správní orgány proto měly buď doplnit dokazování nebo zastavit řízení v souladu se zásadou *in dubio pro reo*. V řízení o přestupku postačí, když žalobce prokáže pochybnost, nemusí prokazovat, že měření bylo nade všechnu pochybnost nesprávné. Vágnost specifikace místa měření mu znemožňuje prokázat, že rádius zatáčky nevyhovoval kritériím uvedeným v návodu k obsluze rychloměru. Nesdělily-li správní orgány přesné místo, kde došlo ke změření rychlosti, porušily jeho právo na obhajobu, neboť mu zabránily v tom, aby prokázal, zda bylo měřeno v zatáčce či nikoli. Že charakter definice zatáčky v návodu k obsluze je pouze informativní, je pak pouze nepodloženým tvrzením žalovaného, a krajský soud pochybil, když se s ním ztotožnil. Závěr krajského soudu, že pokud rychlost byla zaznamenána, musela být změřena správně, je taktéž nesprávný, neboť krajský soud v tomto ohledu vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se jiného typu rychloměru. Stěžovatel ke kasační stížnosti přikládá vyjádření výrobce rychloměru, které bylo pořízeno v jiné právní věci a z něhož se podává, že fotografie z rychloměru vzniknout může, avšak naměřená rychlost se bude lišit více, než jaká je povolená tolerance rychloměru.

[5] K výsledku měření nemělo být dle stěžovatele přihlíženo také proto, že rychloměr nebyl ověřen. Platnost ověření rychloměru je jeden rok, k jejímu zániku ale může dojít i dříve, a to tehdy, je-li provedena úprava s vlivem na metrologické vlastnosti. Takovou úpravou byla výměna pneumatik. Délka obvodu pneumatik je totiž veličinou, která je při ověřování rychloměru zadávána a ze které se následně počítá rychlost, což plyne i z návodu k obsluze rychloměru. I kdyby měl krajský soud pravdu v tom, že po výměně pneumatik postačí provést „kontrolu přes TACHO“, právní předpis takový způsob ověření neumožňuje. Proto nemůže názor krajského soudu obstát.

III. Obsah vyjádření žalovaného

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatuje, že přestupek byl ve výrocích správních rozhodnutí specifikován tak, aby nebyl zaměnitelný s jiným. Je jednoznačné, že k němu došlo na silnici č. I/3, přičemž její úsek byl vymezen katastrálním územím obce Lhotice. Vymezení naprosto přesného místa spáchání přestupku překročení nejvyšší povolené rychlosti ve výroku není objektivně možné, neboť k takovému přestupku dochází na určitém výseku komunikace. Zcela přesné místo změření rychlosti je patrné z fotografie z rychloměru. Odlišnosti ve vodorovném značení mezi záznamem přestupku a leteckou fotografií je pak dáno okamžikem změření vozidla. Ze záznamu o přestupku je jednoznačně zřejmé, že rychlost nebyla měřena v zatáčce. Fotografie dodané stěžovatelem pak neodpovídají realitě v mapových podkladech. Navíc definice zatáčky v návodu k obsluze je jen informativní, minimální délku přímého úseku v návodech je třeba brát jako doporučenou hodnotu pro obsluhu. Záznam o rychlosti byl získán ze stanoveného měřicího přístroje, k němuž byl vydán platný ověřovací list. Obsluha přístroje byla prokazatelně proškolená k jeho používání. Po přezutí plášťů pneumatik není třeba vždy provádět novou kalibraci a stejně je tomu v případě ojetých nebo nenafoukaných pneumatik. V takových případech je třeba provést před započítím měření kontrolu testem RADARTACHO nebo RADAR PŘES TACHO podle typu měřicího přístroje. Tím je zkontrolována správná činnost rychloměru, případná chyba by byla testy odhalena. Vzhledem k tomu, že krajský soud přezkoumatelným a správným způsobem vypořádal žalobní námitky, navrhuje žalovaný kasační stížnost zamítnout.

IV. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel [§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Stěžovatel podřadil důvody pro podání kasační stížnosti pouze pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nesprávný právní názor krajského soudu. Z obsahu jeho kasační stížnosti je však patrné, že ji opírá také o důvody dle písm. b) a d) téhož ustanovení, neboť tvrdí existenci vad správního i soudního řízení. Subsumpce kasačních důvodů pod zákonná ustanovení je nicméně součástí právního hodnocení Nejvyšším správním soudem, a nejde tedy o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 50, publ. pod č. 161/2004 Sb. NSS; veškerá judikatura zdejšího soudu je dostupná z www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud proto posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Na úvod Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel během správního ani soudního řízení nezpochybňoval, že se přestupku, z něhož byl shledán vinným, dopustil. Poté, co byl dne 4. 10. 2015 zastaven policejní hlídkou a bylo mu sděleno, že je podezřelým ze spáchání přestupku překročení nejvyšší povolené rychlosti, podepsal oznámení

pokračování

přestupku s vysvětlující poznámkou: „*Chvátal jsem do práce*“. K jednání před správním orgánem prvního stupně, k němuž byl předvolán, se bez omluvy nedostavil. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně následně podal blanketní odvolání, které ve stanovené lhůtě nedoplnil. Konkrétní výtky proti správním rozhodnutím poprvé vznesl až v žalobě.

IV. 1.

[10] V kasační stížnosti stěžovatel předně namítá nedostatečné určení místa přestupku ve výroku správního rozhodnutí, v souvislosti s čímž navrhuje aplikaci závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 – 37.

[11] K tomu je vhodné nejprve připomenout závěry jiného rozsudku, a to ze dne 8. 1. 2015, č. j. 9 As 214/2014 – 48, podle něhož: „*Dle § 77 zákona o přestupcích platí, že výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměru sankce. Smyslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí je to, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním. V rozhodnutí, jímž se trestá za spáchaný přestupek, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen. To lze zajistit jen dostatečnou konkretizací údajů, které skutek charakterizují. Taková míra podrobnosti je nezbytná pro celé řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu. Při tom je třeba vycházet z významu výrokové části rozhodnutí, která je schopna zasáhnout práva a povinnosti účastníků řízení a jako taková pouze ona může nabýt právní moci. Pouze z řádně formulovaného výroku lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaká sankce byla uložena, pouze porovnáním výroku lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoli odůvodnění) může být vynucen správní exekucí.*“

[12] Vymezení místa spáchání přestupku je obligatorní náležitostí správního rozhodnutí a jeho nedostatečná specifikace nemůže být nahrazena tím, že je místo spáchání zjištěné z odůvodnění rozhodnutí nebo ze správního spisu. Zda je určení místa spáchání přestupku ve výroku dostatečně konkrétní, závisí na posouzení okolností každého jednotlivého případu, a proto závěry vyslovené v rozsudcích správních soudů nelze prezentovat odtrženě od kontextu případů, které byly těmito soudy rozhodovány. V případě překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci bude například podstatné, zda se jedná o velkou obec s komplikovanou dopravní situací a zda přesné určení místa je rozhodné pro posouzení, zda došlo ke spáchání přestupku. Byl-li přestupek spáchán v malé obci a žalobce nečiní sporným, že by absence určitějšího vymezení místa měření měla vliv na posouzení otázky překročení povolené rychlosti, pak požadavku zákona vyhoví i širší vymezení místa spáchání přestupku ve výroku správního rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 As 63/2015 – 52).

[13] Ve věci spisové značky 9 As 80/2014, na kterou odkazuje stěžovatel, Nejvyšší správní soud neshledal specifikaci místa spáchání přestupku: „*na pozemní komunikaci I/37 v obci Ostrov nad Oslavou*“ za dostatečnou. Obdobně rozhodl například také rozsudkem ze dne 23. 11. 2010, č. j. 4 As 28/2010 – 56, kde bylo místo vymezeno takto: „*na silnici I. třídy*“

č. 56 na ulici Frýdlantská v obci Frýdek-Místek“. V obou případech shodně šlo o měření rychlosti v obci v úseku komunikace s nejvyšší povolenou rychlostí 50 km/h. V prvním případě žalobce tvrdil, že ke spáchání přestupku došlo v přehledném úseku na samém konci zástavby v blízkosti dopravní značky „konec obce“, a proto neměl být s ohledem na nízkou nebezpečnost jednání za přestupek potrestán (srov. narativní část rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 12. 2013, č. j. 22 A 54/2013 – 30, který byl přezkoumáván pod sp. zn. 9 As 80/2014). Podobně ve druhém ze zmiňovaných případů nebylo v řízení postaveno na jisto, kde přesně se nacházela značka signalizující konec obce, respektive jaká byla vzdálenost místa měření od konce obce. Tyto údaje nebyly patrné ani z výroku správního rozhodnutí a žalobce namítal, že ke spáchání přestupku mohlo dojít i mimo obec. V takových situacích byl přesnější popis a určení místa spáchání přestupku vhodný i kvůli určení společenské nebezpečnosti přestupku (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS).

[14] Naproti tomu v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 – 39, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce nedostatečného určení místa spáchání přestupku ve výroku správního rozhodnutí „na silnici č. I/15 v obci Chrámce“, neboť takto vymezené místo měl za dostatečné, jelikož společně s časem (13:45 hod.) a způsobem spáchání přestupku konkretizovalo přestupek tak, aby nebyl zaměněn s jiným. Zohlednil přitom, že se jednalo o poměrně krátký úsek v délce 250 až 260 metrů procházející malou obcí, ve které nebyly pojmenovány žádné ulice, a že zároveň nevznikly žádné pochybnosti o tom, že se jednalo o úsek, ve kterém byla nejvyšší dovolená rychlost jízdy 50 km/h.

[15] Obdobně v rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 9 As 290/2014 – 53, pokládal Nejvyšší správní soud vymezení místa spáchání přestupku, které znělo „u obce Panenský Týnec na silnici č. I/7“, za dostatečné. K tomu uvedl, že: „V nynější věci městský úřad ve výroku vymezil místo spáchání přestupku číslem silnice a názvem blízké obce Panenský Týnec, bylo tedy zřejmé, že se jednalo o silnici první třídy mimo obec, kde je nejvyšší povolená rychlost 90 km/h, což také bylo ve výroku výslovně uvedeno. Dále popsal, že stěžovateli byla laserovým rychloměrem Micro DigiCam LTI naměřena rychlost 150 km/h, po zohlednění odchylky 145 km/h. Jinými slovy z výroku rozhodnutí je jednoznačně zřejmé, že stěžovatel v provozu na pozemních komunikacích, konkrétně na silnici první třídy, kde je nejvyšší povolená rychlost 90 km/h, překročil povolenou rychlost, a to o více než 50 km/h (po zohlednění odchylky se jednalo o 55 km/h), a byla tak naplněna skutková podstata přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2. zákona o provozu na pozemních komunikacích. Správní orgány dostaly i požadavku na vymezení skutku takovým způsobem, aby bylo vyloučeno nebezpečí záměny a tím i opakovaného postihu za týž skutek (čímž by došlo k porušení zásady ne bis in idem) a současně umožněno posouzení, zda nedošlo k prekluzi možnosti postihu za daný skutek. Ve výroku byly totiž kromě místa spáchání přestupku uvedeny i další okolnosti, a to čas (12 hodin 19 minut) a způsob spáchání přestupku, což v souhrnu skutek zcela jednoznačně vymezuje tak, že jej nelze zaměnit s jiným.“

[16] V posuzované věci správní orgán prvního stupně ve výroku svého rozhodnutí vymezil jednání, kterého se stěžovatel dopustil, takto: „dne 4. 10. 2015 v době kolem 15,40 hodin řídil po silnici I. třídy č. 03, ve směru jízdy od obce České Budějovice směrem na obec Tábor, motorové vozidlo zn. Kia Sorento, RZ X, přičemž zde bylo v katastru obce Lhotice

pokračování

Policií ČR kontrolováno dodržování rychlosti mimo obec, přičemž mu byla naměřena a zadokumentována rychlost silničním radarovým rychloměrem Ramer AD9C rychlost 149 km/h, po odečtu 3 % možné odchylky 144 km/h, a to v úseku, kde je povolena rychlost 90 km/h“. Nejvyšší správní soud při zohlednění konkrétních okolností souzené věci dává zapravdu krajskému soudu, že takové vymezení místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí je dostačující. Zdejší soud přitom bere v úvahu především to, že na rozdíl od věci sp. zn. 9 As 80/2014 či 4 As 28/2010 není sporu o tom, zda byla rychlost vozidla řízeného stěžovatelem změřena v obci nebo již mimo obec (popř. v blízkosti dopravní značky označující konec obce), neboť stěžovatel nerozporuje, že ke změření rychlosti došlo v úseku s maximální povolenou rychlostí 90 km/h. Skutek je vymezen tak, že stěžovatel řídil vozidlo na popsaném úseku silnice vyšší než povolenou rychlostí. Je tak třeba zohlednit také to, že místo spáchání tohoto typu přestupku není možné definovat na metr přesně, neboť k němu nedochází v jednom konkrétním bodě, nýbrž v určitém úseku. Uvedení konkrétních GPS souřadnic místa, kde došlo ke změření rychlosti, přitom právní předpisy nepožadují ani tento požadavek neplyne z judikatury správních soudů. Podstatné je tak to, zda je skutek vymezen natolik konkrétně, aby nemohl být zaměněn s jiným. Tomuto požadavku výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dostojí, neboť kromě specifikace úseku silnice obsahuje také uvedení katastru obce, dne a času. Námitku nedostatečného určení místa protiprávního jednání ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tudíž krajský soud správně vyhodnotil jako nedůvodnou.

[17] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že si je vědom toho, že usnesením ze dne 12. 4. 2017, č. j. 4 As 165/2016 – 41, předložil jeho čtvrtý senát rozšířenému senátu k posouzení spornou otázku týkající se náležitostí výroku rozhodnutí o správním deliktu či přestupku (v podrobnostech viz zmiňované usnesení). To však nebylo důvodem pro přerušení tohoto řízení, neboť nyní řešenou problematikou není, na rozdíl od věci předložené čtvrtým senátem, zda výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně obsahoval dostatečnou specifikaci ustanovení právního předpisu, kterých bylo k posouzení viny použito.

IV. 2.

[18] Nejvyšší správní soud dále posoudil okruh stížních námitek týkající se správnosti měření rychlosti. Na souzenou věc přitom plně dopadají závěry nedávno vydaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71. Stěžovatel byl v řízení před správními orgány zcela pasivní, na výzvu se nedostavil k jednání před správním orgánem prvního stupně ani nedoplnil své odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový stav věci poprvé přednesl v řízení před krajským soudem (viz také odst. [9] výše).

[19] Rozšířený senát v usnesení č. j. 10 As 24/2015 – 71 vyslovil názor, že bez ohledu na to, jakou procesní taktiku obviněný v řízení o přestupku zvolí, je to vždy správní orgán, kdo nese odpovědnost za zjištění skutkového stavu věci. „[S]kutečnost, že obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti či zcela pasivní, automaticky neznamená, a s ohledem na princip plné jurisdikce ani nemůže znamenat, že tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový stav a jím odpovídající důkazní návrhy, které obviněný z přestupku poprvé uplatnil až

v řízení před krajským soudem, jsou bez dalšího nepřijatelné.“ Právem obviněného je zvolit si způsob obhajoby a bez ohledu na to je povinností správního orgánu zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. „Krajský soud je proto v mezích žalobních bodů povinen přezkoumat, zda správní orgány - nezávisle i na případné pasivitě obviněného v řízení o přestupku – této své povinnosti v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku dostaly. (...) Krajský soud tedy na základě žaloby přezkoumá, zda správní orgány v řízení o přestupku opatřily takovou sadu důkazů, která po provedeném zhodnocení s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že se obviněný příslušného přestupku (skutku) dopustil, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny obviněného z přestupku. Dospěje-li k závěru, že správní orgán své povinnosti zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, dostal, může krajský soud nově uplatněná žalobní tvrzení ve světle takto zjištěného skutkového a právního stavu věci shledat irelevantními (tj. soud zjistí, že s řízením nijak nesouvisí a nejsou pro jeho výsledek podstatná nebo jsou zcela nadbytečná) nebo nevěrohodnými (tj. soud jejich pravdivosti ve světle dostatečně zjištěného skutkového stavu věci neuvěří) a nově vznesené důkazní návrhy k jejich prokázání jako nadbytečné odmítnout. Tyto své závěry však krajský soud musí vždy náležitě odůvodnit. Naopak pokud krajský soud zjistí, že správní orgány v řízení o přestupku nepostupovaly v souladu s požadavkem na zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil. (...) Přitom platí, jak bylo uvedeno shora, že smyslem soudního přezkumu ve správním soudnictví není nahrazovat činnost správních orgánů a vyprazdňovat účel správního řízení. Pokud tedy krajský soud dospěje k závěru, že nedostatky ve zjištění skutkového stavu jsou takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nahradit činnost správních orgánů, uloží soud tuto povinnost správnímu orgánu.“

[20] Z napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný v řízení o odvolání vycházel zejména z těchto podkladů: 1) oznámení přestupku ze dne 4. 10. 2015, které stěžovatel na místě podepsal; 2) úřední záznam policisty z téhož dne; 3) záznam o přestupku obsahující fotografii pořízenou radarovým rychloměrem, na které je zřetelně vidět vozidlo značky Kia s registrační značkou X, a údaj o zjištěné průjezdové rychlosti 149 km/h; 4) plánec (letecká mapa) s vyznačeným místem spáchání přestupku; 5) ověřovací list silničního radarového rychloměru AD9C ze dne 4. 11. 2014, ze kterého plyne, že rychloměr byl ověřen a lze jej používat k měření rychlosti za dodržování návodu k obsluze s tím, že konec platnosti ověření je 3. 11. 2015; 6) osvědčení opravňující jednoho ze zasahujících policistů k ovládání rychloměru AD9C; 7) výpis z evidenční karty stěžovatele; 8) předvolání stěžovatele k jednání před správním orgánem prvního stupně.

[21] V situaci, kdy stěžovatel nerozporoval, že se přestupku dopustil, a s vysvětlením, že chvátil do práce, podepsal oznámení přestupku, a kdy současně po celou dobu správního řízení byl zcela pasivní, Nejvyšší správní soud uzavírá, že sada důkazů, z nichž oba správní orgány vycházely, byla dostatečná a vedla k důvodnému závěru, že se stěžovatel přestupku dopustil. Vytyká-li stěžovatel správním orgánům, že neprokázaly, že bylo měřeno v místě, kde zakřivení vozovky nemělo menší rádius než 1600 m, a že tedy nešlo o zatačku, jak ji definuje návod k obsluze, pak je na místě připomenout názor rozšířeného senátu, že „[s]právní orgán nedisponuje ‚nekonečnou fantazií‘, není tedy povinen předvídat a ve svém rozhodnutí vypořádat každou myslitelnou budoucí námitku obviněného

pokračování

z přestupku. Zákon ovšem správnímu orgánu ukládá, aby i při pasivitě obviněného v řízení o přestupku opatřil dostatečné množství důkazů, které přestupek, jenž je obviněnému kladen za vinu, jasně a nepochybně prokazují.“ Správní orgány se ve svých rozhodnutích explicitně nevěnovaly tomu, že nebylo měřeno v zatačce, z plánu vyhotoveného z kopie mapy založeného ve správním spise, který zachycuje úsek silnice I/03, na němž se stěžovatel dopustil přestupku, je však zjevné, že se jedná o přímý úsek. Také z fotografie z rychloměru se jeví, že měřený úsek silnice byl přímý, nikoli obloukovitý. Podklady, které správní orgány opatřily pro své rozhodování, neponechávají prostor k pochybám, že bylo měřeno v zatačce.

[22] Stěžovatel se nicméně takové pochyby snažil založit, když v žalobě tvrdil, že souřadnice zaznamenané ve správním spise sice jsou „zjevně na místě, kde se žádná zatačka dle dostupných map nenachází“, avšak z fotografie z rychloměru je „zřejmé, že nebylo měřeno v přímém úseku komunikace“. Že úsek silnice na fotografii není přímý, přitom dle svých slov prokázal tím, že na fotografii vyznačil rovnou přímku, která byla tečnou k pravé krajní čáře komunikace a která byla vedena rovně od levého okraje snímku k pravému, přičemž při pravém okraji končila mimo okraj silnice (nikoli na něm). Taková argumentace je však již na první pohled zcela nesmyslná a nelze jí přikládat žádnou zvláštní váhu, neboť stěžovatel mohl záměrně vyznačit přímku tak, aby vycházela z bodu nacházejícího se na vozovce a končila v bodě mimo vozovku. Pokud by přímka naopak byla vyznačena tak, aby protínala střed krajní čáry komunikace při pravém okraji snímku se středem krajní čáry komunikace při levém okraji snímku, bylo by patrné, že je silnice přímá. Na postupu krajského soudu, který stěžovateli nepřisvědčil, že se z fotografie podává, že bylo měřeno v zatačce (viz odst. [42] napadeného rozsudku), neshledává Nejvyšší správní soud ničeho chybného.

[23] Aby podpořil závěr, že nebylo měřeno v zatačce, ověřil krajský soud prostřednictvím internetových stránek www.mapy.cz, že souřadnice zaznamenané ve správním spise odkazují na místo, které je přímým úsekem silnice. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 30/2009 – 70, „[z]jišťuje-li soud obsah určité internetové stránky za účelem zjištění skutkových otázek, může se tak stát toliko v rámci dokazování. Vědomost o obsahu určité internetové stránky nemůže být skutečností obecně známou, kterou podle § 121 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. není třeba dokazovat.“ Dokazování internetovými stránkami stejně jako jinými důkazními prostředky je vždy třeba provést při jednání (§ 77 odst. 1 s. ř. s., viz také rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 11. 2016, č. j. 6 As 210/2016 – 41, konkrétně jeho odst. [8]). Jelikož krajský soud v řízení o žalobě během jednání žádné dokazování neprováděl (viz protokol o jednání ze dne 21. 9. 2016), nezbyvá než konstatovat, že při dokazování internetovými stránkami www.mapy.cz pochybil. Toto jeho pochybení nicméně nemohlo mít vliv na zákonnost závěru o neexistenci zatačky v místě měření, neboť správními orgány zjištěný skutkový stav byl v této otázce dostatečný a stěžovatelova argumentace irelevantní. Krajský soud se tedy námitkou údajného měření v zatačce nemusel dále zabývat (srov. také odst. [48] shora citovaného usnesení rozšířeného senátu) a jeho závěr ob stojí bez ohledu na tu část odůvodnění, která byla zatížena vadou.

[24] Krajský soud na žalobní námitku o měření v zatačce podpůrně reagoval také tvrzením, že měření muselo být v souladu s návodem k obsluze, neboť jinak by rychlost

vozidla nebyla rychloměrem vůbec zaznamenána, a odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2013, č. j. 3 As 82/2012 – 27, a ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013 – 60. Stěžovatel má tento závěr za nesprávný, neboť rozsudek sp. zn. 3 As 82/2012 se týkal jiného radarového rychloměru, než jaký byl užit policisty v nyní souzené věci. Stěžovateli lze dát za pravdu, jelikož ve věci sp. zn. 3 As 82/2012 bylo měřeno rychloměrem Micro Digi Cam LTI, nikoli rychloměrem Ramer AD9C. Stěžovatel však zcela pomíjí, že stejný závěr byl přijat také ve druhém z krajským soudem citovaných rozsudků ohledně rychloměru AD9C. Podstatné je však to, že i kdyby snad stěžovatel prokázal, že rychloměrem AD9C může dojít ke změření rychlosti v zatáčce (což ale neprokázal), nemohlo by mu to v jeho věci, v níž je postaveno na jisto, že v zatáčce měřeno nebylo, nijak pomoci.

[25] K dokazování vyjádřením výrobce rychloměru jiného typu ze dne 30. 1. 2014, které stěžovatel přiložil ke své kasační stížnosti a z něhož má plynout, že k pořízení fotografie může dojít, ale naměřená rychlost se bude lišit o víc, než je povolená tolerance rychloměru, Nejvyšší správní soud nepřistoupil, neboť jde o důkaz, který stěžovatel mohl uplatnit již v řízení před krajským soudem, a tedy ho zapovídá § 109 odst. 5 s. ř. s. Navíc by šlo o důkaz nadbytečný.

IV. 3.

[26] Stěžovatel zpochybňuje také to, zda byl rychloměr, který policisté použili, ověřen. Na rozdíl od předchozí námitky, k jejímuž posouzení správní orgány shromáždily dostatečné množství důkazů, námitku zániku platnosti ověření rychloměru nelze posoudit na základě podkladů založených ve správním spise. Součástí správního spisu sice je ověřovací list rychloměru, z něhož se podává, že rychloměr bylo možné používat v den, kdy byla stěžovateli změřena rychlost, nelze z něj však zjistit, zda mohla mít výměna pneumatik z letních na zimní (a zpět) vliv na správnost výsledku měření. Stěžovatel v žalobě předesílá argumentaci založenou na tom, že se měření rychlosti provádí pomocí měření otáček kola a údaj o změřené rychlosti se získává vynásobením počtu otoček obvodem kola, který se však může s výměnou pneumatik měnit. Při přezutí pneumatik bylo proto podle něj nutné provést novou kalibraci, a bylo tedy nepodstatné, že ověřovací list měl platnost do 3. 11. 2015, neboť ověření zaniklo dříve před tímto dnem. Výměna pneumatik je dle stěžovatele změnou nebo úpravou stanoveného měřidla ve smyslu § 7 vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 262/2000 Sb., kterou se zajišťuje jednotnost a správnost měřidel a měření.

[27] S žalobním tvrzením stěžovatele obecně lze naložit dvěma způsoby. V první řadě, pokud je již *prima facie* i z pohledu přiměřeně inteligentního laika absurdní, nesmyslné, vymykající se současnému stavu poznání, soud je může bez toho, aby se jím dále zabýval, odmítnout jako irelevantní. V takovém případě není třeba provádět dokazování, neboť soud se vypořádává s tvrzením účastníka a říká o něm, že z povahy svého obsahu nemůže vést ke skutkovým závěrům relevantním pro řízení.

[28] Pokud však – jako je tomu v případě stěžovatele – jeho tvrzení uvedenou „nekvalitou“ netrpí, musí se jím zabývat hlouběji, a to případně i za pomoci odborného vyjádření (například výrobce rychloměru) či znalce. V první řadě je vhodné ujasnit,

pokračování

z jakých skutkových předpokladů tvrzení účastníka vychází a jak tyto skutkové předpoklady lze ověřit. Dále je nutno zvážit, zda ze skutkových předpokladů jsou činěny racionální závěry, zde tedy, zda nějakým způsobem mění či zpochybňují skutkové závěry, k nimž dospěl správní orgán (srov. opakovaně zmiňované usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 As 24/2015 – 71, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 As 77/2015 – 37).

[29] Krajský soud označil námitku „rozkalibrování“ rychloměru z důvodu výměny pneumatik za nepodloženou a pokusil se jí vyvrátit informacemi zjištěnými z návodu k obsluze rychloměru. Usoudil, že po výměně pneumatik postačí provést kontrolu přesnosti měření RADAR PŘES TACHO nebo RADAR TACHO a citoval pasáž z návodu, podle které se má taková kontrola provádět při každém podezření na poruchu rychloměru. Z krajským soudem citované pasáže plyne, že uvedené kontrolní testy slouží k odhalení technické poruchy rychloměru, nikoli že jsou vhodným nástrojem k ověření přesnosti rychloměru po výměně pneumatik, s níž může být spojena změna délky obvodu kola. Na žalobní výtku tedy krajský soud dostatečnou odpověď nedal, a tak je napadený rozsudek v části zabývající se „rozkalibrováním“ rychloměru nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. V dalším řízení bude třeba, aby se krajský soud žalobní námitkou opětovně zabýval a především ověřil správnost předpokladu, že rychloměr typu Ramer AD9C zjišťuje rychlost měřeného vozidla na základě údaje o obvodu pneumatik (kola) policejního vozidla. Je-li tomu tak, měl by dále za pomoci odborného vyjádření či posudku zjistit, zda má výměna pneumatik vliv na přesnost výsledku měření a k jakým odchylkám za jakých podmínek eventuálně může docházet.

IV. 4.

[30] Následně se Nejvyšší správní soud věnoval námitkám, které souvisí s určením místa spáchání přestupku či místa měření rychlosti pomocí souřadnic GPS zaznamenaných ve správním spise.

[31] Stěžovatel v žalobě tvrdil, že se nemohl dopustit přestupku v místě, které je uvedeno ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, protože fotografie z rychloměru byla pořízena jinde. Zatímco na fotografii je k oddělení jízdních směrů použita dvojitá podélná čára souvislá, tak souřadnice zaznamenané ve spise ukazují na místo, kde jsou jízdní pruhy odděleny podélnou čarou souvislou doplněnou čarou přerušovanou. Takové značení je dle tvrzení stěžovatele užito v celém úseku silnice I/3 v katastru obce Lhotice (tj. místo, kde podle výroku došlo ke spáchání přestupku).

[32] Krajský soud tuto námitku nepokládal za důvodnou, neboť po ověření údajů prostřednictvím internetových stránek www.mapy.cz dospěl k závěru, že podoba fotografie v záznamu o přestupku nevzbuzuje důvodné pochybnosti o místě měření, které s určitostí není odlišné od místa uvedeného ve výroci správních orgánů. Krajský soud měl za to, že charakter místa zachyceného na fotografii odpovídá reálné podobě místa, čímž nepochybně mínil reálnou podobu zjištěnou prostřednictvím stránek www.mapy.cz. Nejvyšší správní soud má takový způsob vypořádání žalobní námitky obecně za správný, neboť je vhodné srovnat místo zjištěné dle souřadnic s místem zachyceným na fotografii a tím vyvrátit argumentaci, že fotografie byla pořízena jinde, než

na úseku silnice I/3. Krajský soud se však i při vypořádání této námitky dopustil stejného pochybení jako při dokazování, že k měření rychlosti nedošlo v zatáčce, neboť dokazování internetovými stránkami provedl mimo jednání (srov. odst. [23] tohoto rozsudku). V tomto případě jeho pochybení mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, neboť nelze s potřebnou jistotou vyloučit, že kdyby se stěžovatel mohl k prováděnému dokazování vyjádřit, nepřesvědčil by krajský soud o tom, že fotografie z rychloměru pochází z jiného místa, než jaké označují souřadnice GPS a jaké je uvedeno ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Je proto potřeba, aby krajský soud dokazování zopakoval při jednání a informace získané z internetových stránek založil do spisu tak, aby bylo jeho následné rozhodnutí přezkoumatelné a bylo možné posoudit, zda eventuální zjištění o jiném než ve výroku uvedeném místě spáchání přestupku mohlo mít vliv na zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí.

[33] Výtku stěžovatele, že krajský soud nezdůvodnil, proč se domníval, že přepočít souřadnic ze systému WGS84 do S-JTSK ve stěžovatelem užití aplikaci nemusí být přesný, pak má Nejvyšší správní soud za ryze účelovou. Za podstatné pokládá to, že tato poznámka krajského soudu nebyla pro jeho rozhodovací důvody nijak důležitá. Rozhodně tak toto tvrzení krajského soudu nezakládá ani částečnou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[34] Pokud stěžovatel krajskému soudu dále vytýká, že žalobní námitku nevyvracel, neboť porovnával místo měření rychlosti s místem uvedeným ve výroku, nikoli místo měření dle fotografie z rychloměru s místem měření dle souřadnic, je jeho kritika nepřipadná. Z odůvodnění napadeného rozsudku je nepochybné, že krajský soud srovnával to, zda se vyfotografované místo shoduje s místem, které bylo zaznamenáno v souřadnicích, a to pak s místem uvedeným ve výroku, kde mělo ke spáchání přestupku dojít, tedy přesně následoval uplatněnou žalobní námitku. To však nic nemění na tom, že toto srovnání krajský soud provedl nesprávným procesním postupem, jak již bylo vytknuto výše.

[35] S názorem krajského soudu, že z podoby vodorovných čar zachycených na fotografii z rychloměru nelze s jistotou, s jakou to činí stěžovatel, usuzovat, že se jednalo o dvojitou podélnou čáru souvislou, se zdejší soud ztotožňuje. Nejvyšší správní soud má shodně s krajským soudem za to, že dopravní značení mohlo být na fotografii zachyceno v momentě, kdy v záběru fotoaparátu byla podélná čára souvislá a současně pouze část úsečky přerušované čáry (nikoli i mezera přerušované čáry).

IV. 5.

[36] K tvrzení stěžovatele, že „bylo zasaženo do jeho ústavního práva na obhajobu, neboť mu nebylo správním orgánem přesně sděleno, kde mělo dojít k měření rychlosti tak, aby ze specifikace tohoto místa bylo přezkoumatelné, zda se jednalo o zatáčku, či nikoliv“, Nejvyšší správní soud uvádí, že místo měření je zaznamenáno v záznamu o přestupku ze dne 4. 10. 2015 pomocí fotografie z rychloměru a v úředním záznamu z téhož dne prostřednictvím GPS souřadnic. Stěžovatel byl správním orgánem prvního stupně předvolán k jednání na den 2. 12. 2015 a současně byl poučen o svém právu nahlížet do spisu a vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí. K jednání před

pokračování

správním orgánem se však nedostavil a svého práva nevyužil. Po vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nicméně prostřednictvím svého zástupce zažádal o kopii správního spisu, jež byla zástupci předána dne 7. 12. 2015. Stěžovatel tak měl možnost již v odvolání argumentovat tím, že úsek, v němž byla měřena rychlost, byl zatačkou. Tvrdí-li opak, nelze mu přisvědčit. Do jeho ústavně zaručeného práva na obhajobu zasaženo nebylo.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[37] Nejvyšší správní soud shledal, že je kasační stížnost důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), a tedy přezkoumatelným způsobem vypořádá námitku týkající se ztráty platnosti ověření rychloměru v důsledku výměny pneumatik (viz odst. [29] tohoto rozsudku) a dokazování provede při jednání (odst. [32]). V souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu